PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. liepos 1 d.*

Sujungtose bylose T-273/06 ir T-297/06

ISD Polska sp. z o.o., įsteigta Varšuvoje (Lenkija),

Industrial Union of Donbass Corp., įsteigta Donecke (Ukraina), iš pradžių atstovaujamos advokačių C. Rapin ir E. Van den Haute, vėliau C. Rapin, E. Van den Haute ir C. Pétermann,

ieškovės byloje T-273/06,

ISD Polska sp. z o.o. (buvusi *Majątek Hutniczy sp. z o.o.*), įsteigta Varšuvoje, iš pradžių atstovaujama advokačių C. Rapin ir E. Van den Haute, vėliau C. Rapin, E. Van den Haute ir C. Pétermann,

ieškovė byloje T-297/06,

* Proceso kalba: prancūzų.

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą C. Giolito ir A. Stobiecka-Kuik

atsakovę,

dėl prašymo iš dalies panaikinti 2005 m. liepos 5 d. Komisijos sprendimą 2006/937/EB dėl valstybės pagalbos Nr. C 20/04 (ex NN 25/04) bendrovei *Huta Częstochowa S.A.* (OL L 366, 2006, p. 1) tiek, kiek tam tikra pagalba juo pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka ir Lenkijos Respublikai nurodyta ją susigrąžinti,

EUROPOS BENDRIJŲ
PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė E. Martins Ribeiro, teisėjai S. Papasavvas ir A. Dittrich (pranešėjas),

posėdžio sekretorė K. Pocheć, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2008 m. rugsėjo 3 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 1991 m. gruodžio 16 d. Europos susitarimo, įsteigiančio Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Lenkijos Respublikos asociaciją, Protokolo Nr. 2 dėl produktų, kuriems taikoma Europos anglių ir plieno bendrijos (EAPB) steigimo sutartis (OL L 348, 1993 m., p. 2, toliau – Protokolas Nr. 2), 8 straipsnyje nurodyta:

„1. Su šio Susitarimo sklandžiu veikimu yra nesuderinami, jei gali daryti poveikį Bendrijos ir Lenkijos tarpusavio prekybai:

<…>

iii) bet kokia valstybės pagalba, išskyrus atvejus, kai taikomos EAPB sutartyje įtvirtintos leidžiančios nukrypti nuostatos.

<…>

4. Šalys pripažįsta, kad per pirmuosius penkerius metus nuo Susitarimo įsigaliojimo ir nukrypstant nuo 1 dalies iii punkto (Lenkijos Respublikai) suteikiami išimtiniai įgaliojimai, kiek tai susiję su „EAPB plieno“ prekėmis, suteikti valstybės pagalbą restruktūrizavimui, su sąlyga, kad:

— restruktūrizavimo programa bus susijusi su visuotinu Lenkijos pajėgumo racionalizavimu ir mažinimu,

— restruktūrizavimo laikotarpio pabaigoje tokia pagalba ją gavusioms įmonėms padės tapti gyvybingoms įprastinėmis rinkos sąlygomis,

— tokios pagalbos dydis ir intensyvumas bus griežtai apriboti iki būtino tokiam gyvybingumui atkurti lygio ir laipsniškai mažinami.

Asociacijos taryba, atsižvelgusi į ekonominę (Lenkijos Respublikos) situaciją, sprendžia dėl galimybės pratęsti numatytą penkerių metų laikotarpį.“

2 2002 m. spalio 23 d. ES–Lenkijos asociacijos tarybos sprendimu Nr. 3/2002, pratęsiančiu Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalyje numatytą laikotarpį (OL L 186, 2003, p. 38), aštuoneriais papildomais metais, skaičiuojant nuo 1997 m. sausio 1 d., arba iki Lenkijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą, buvo pratęstas laikotarpis, per kurį Lenkijos Respublika turėjo išimtinius įgaliojimus, kiek tai susiję su „plieno“ prekėmis,

suteikti valstybės pagalbą restruktūrizavimui pagal Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalyje numatytas sąlygas. Minėto sprendimo 2 straipsnyje numatyta:

„(Lenkijos Respublika) pateikia Komisijai <…> restruktūrizavimo programą ir verslo planus, kurie atitinka Protokolo (Nr.) 2 8 straipsnio 4 dalyje išvardytus reikalavimus ir kuriuos nacionalinė institucija, atsakinga už valstybės pagalbos priežiūrą (Konkurencijos ir vartotojų apsaugos tarnyba), įvertino ir priėmė.“

3 Prie Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų pridėtu Protokolu Nr. 8 dėl Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo (OL L 236, 2003, p. 948, toliau – Protokolas Nr. 8), nukrypstant nuo bendrųjų su valstybės pagalba susijusių taisyklių, Lenkijos Respublikai buvo leista teikti restruktūrizavimo pagalbą plieno sektoriui pagal restruktūrizavimo plane ir šiame protokole nustatytas sąlygas. Jame numatyta:

„1. Nepaisant EB 87 ir 88 straipsnių, valstybės pagalba, kurią (Lenkijos Respublika) suteikė atskirų Lenkijos plieno pramonės dalių restruktūrizavimui, laikoma suderinama su bendrąja rinka, jeigu:

— Protokolo (Nr. 2) <…> 8 straipsnio 4 dalyje numatytas laikotarpis buvo pratęstas iki įstojimo dienos,

— restruktūrizavimo plane, kuriuo remiantis pirmiau minėto Protokolo galiojimas buvo pratęstas, išdėstytų sąlygų yra laikomasi 2002–2006 m. laikotarpiu,

— yra įvykdytos šiame Protokole išdėstytos sąlygos, ir

— restruktūrizavimui skirta valstybės pagalba nebeteikiama Lenkijos plieno pramonei po įstojimo dienos.

2. <…>

3. Tik bendrovės, kurios išvardytos 1 priede (toliau – bendrovės gavėjos), turi teisę gauti valstybės pagalbą pagal Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo programą.

4. Bendrovė gavėja negali:

a) susijungimo su bendrove, kuri neįtraukta į 1 priedą, atveju – perduoti pagalbos, suteiktos bendrovei gavėjai, teikiamą naudą;

b) perimti bet kokios bendrovės, kuri neįtraukta į 1 priedą ir kuriai paskelbtas bankrotas iki 2006 m. gruodžio 31 d., turtą.

5. <…>

6. Restruktūrizavimo pagalbos, kuri bus suteikiama bendrovėms gavėjoms, dydis nustatomas remiantis pagrindimu, išdėstytu patvirtintame Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo plane ir Tarybos patvirtintuose individualiuose verslo planuose. Tačiau bet kuriuo atveju 1997–2003 m. laikotarpiu suteikta pagalba neturi viršyti bendros 3 387 070 000 PLN sumos.

<…>

(Lenkijos Respublika) neteikia jokios kitos restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos Lenkijos plieno pramonei.

<…>

10. Bet kokiems vėlesniems bendro restruktūrizavimo plano ir individualių planų pakeitimams turi pritarti Komisija ir tam tikrais atvejais Taryba.

<…>

18. Jei monitoringas atskleidžia, kad:

<…>

c) (Lenkijos Respublika) restruktūrizavimo laikotarpiu teikė papildomą įsipareigojimus pažeidžiančią valstybės pagalbą plieno pramonei ir konkrečiai bendrovėms gavėjoms,

šiame Protokole išdėstytos pereinamojo laikotarpio priemonės negalioja.

Komisija imasi reikiamų priemonių, įpareigojančių atitinkamą bendrovę grąžinti bet kokią pagalbą, suteiktą pažeidžiant šiame Protokole išdėstytas sąlygas.“

4 2003 m. liepos 21 d. Tarybos sprendimo 2003/588/EB dėl Sprendimo Nr. 3/2002 3 straipsnyje nustatytų sąlygų laikymosi (OL L 199, p. 17) vieninteliame straipsnyje numatyta:

„Restruktūrizavimo programa ir verslo planai, kuriuos 2003 m. balandžio 4 d. Komisijai pateikė (Lenkijos Respublika) pagal Sprendimo Nr. 3/2002 <…> 2 straipsnį, atitinka Protokolo (Nr. 2) 8 straipsnio 4 dalies reikalavimus.“

5 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties (88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339), 6 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Sprendime pradėti formalaus tyrimo procesą apibendrinami reikšmingi ginčytini faktai ir teisės klausimai, pateikiamas pirminis Komisijos atliktas pasiūlytos pagalbos pobūdžio priemonės įvertinimas ir išdėstomos abejonės dėl pagalbos atitikties bendrajai rinkai. Sprendime reikalaujama, kad suinteresuotoji valstybė narė ir kitos suinteresuotosios šalys pateiktų pastabas per nustatytą laikotarpį, kuris paprastai yra ne ilgesnis kaip vienas mėnuo. Deramai pateisintais atvejais Komisija gali pratęsti nustatytą laikotarpį.“

6 Šio reglamento 7 straipsnio 5 dalyje numatyta:

„Jeigu Komisija nustato, kad pranešime nurodyta pagalba prieštarauja bendrajai rinkai, ji nusprendžia, kad minėtoji pagalba negali būti įgyvendinta (toliau – neigiamas sprendimas).“

7 Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnyje nustatyta:

„1. Jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota [susigrąžinta] iš gavėjo (toliau – sprendimas išieškoti [susigrąžinti] pagalbą). Komisija nereikalauja išieškoti [susigrąžinti] pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui.

2. Pagalbą, kurią reikia išieškoti [susigrąžinti] pagal sprendimą išieškoti [susigrąžinti] pagalbą, sudaro palūkanos, atitinkančios tam tikrą Komisijos nustatytą normą. Palūkanos mokamos nuo neteisėtos pagalbos išmokėjimo gavėjui dienos iki jos išieškojimo [susigrąžinimo] dienos.

3. <…>“

8 Pagal šio reglamento 20 straipsnio 1 dalį:

„Po to, kai Komisija priima sprendimą pradėti formalaus tyrimo procesą, kiekviena suinteresuotoji šalis gali pateikti pastabas pagal 6 straipsnį. Kiekvienai minėtas pastabas pateikusiai suinteresuotajai šaliai ir kiekvienam individualiam pagalbos gavėjui išsiunčiama pagal 7 straipsnį priimto Komisijos sprendimo kopija.“

9 2004 m. balandžio 21 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 įgyvendinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 659/1999 (OL L 140, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 4 t., p. 3–136), 9 straipsnyje nustatyta:

„1. Jei kitaip nenumatyta kokiame nors specialiame sprendime, valstybės pagalbos, suteiktos pažeidžiant (EB) 88 straipsnio 3 dalį, susigrąžinimui taikytina palūkanų norma – tai metinė procentinė norma, nustatoma kiekvieniems kalendoriniams metams.

Ji apskaičiuojama remiantis penkerių metų rugsėjį, spalį ir lapkritį buvusių tarpbankinių apsikeitimo sandorių palūkanų normų vidurkiu, padidinus 75 baziniais

punktais. Deramai pagrįstais atvejais Komisija vienai ir kelioms valstybėms narėms gali padidinti normą daugiau kaip 75 baziniais punktais.

<…>

4. Nesant patikimų arba lygiaverčių duomenų, arba išimtiniais atvejais Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkama valstybe nare (valstybėmis narėmis), gali nustatyti valstybės pagalbos susigrąžinimo palūkanų normą vienai ar kelioms valstybėms narėms, taikydama skirtingą metodą ir remdamasi savo turima informacija.“

10 Dėl palūkanų normos taikymo būdų minėto reglamento 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Palūkanų norma taikoma pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms iki tos dienos, kai pagalba bus susigrąžinta. Nuo susikaupusių palūkanų ankstesniaisiais metais skaičiuojamos palūkanos kiekvienais vėlesniaisiais metais.“

Faktinės bylos aplinkybės

11 Ši byla susijusi su Lenkijos plieno gamintojo *Huta Częstochowa S.A.* (toliau – *HCz*) restruktūrizavimu. *HCz* restruktūrizavimas buvo vykdomas

2002–2005 m. laikotarpiu. Šiuo tikslu *HCz* turtas buvo perduotas naujoms bendrovėms:

— 2002 m. buvo įsteigta *Huta Stali Częstochowa sp. z o.o.* (toliau – *HSCz*) tam, kad tęstų *HCz* vykdytą plieno gamybą. *HSCz* iš administratoriaus išsinuomojo *HCz* gamybos įrangą ir perėmė didžiąją dalį darbuotojų. *HSCz* patronuojanti bendrovė buvo *Towarzystwo Finansowe SILESIA sp. z o.o.* (toliau – *TFS*), kuri visiškai priklausė Lenkijos iždui,

— 2004 m. buvo įsteigtos bendrovės *Majątek Hutniczy sp. z o.o.* (toliau – *MH*) ir *Majątek Hutniczy Plus* (toliau – *MH Plus*). Visas jų akcinis kapitalas priklausė *HCz*. *MH* buvo perduotas su plieno pramone susijęs *HCz* turtas, o *MH Plus* perduotas tam tikras kitas gamybai būtinas turtas,

— su gamyba nesusijęs turtas (vadinamas su plieno pramone nesusijusiu turtu) ir elektros įmonė *Elsen* buvo perduoti bendrovei *Operator ARP sp. z o.o.*, kuri priklauso nuo *Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.* (Lenkijos iždui priklausanti pramoninės plėtros agentūra) tam, kad būtų grąžinti viešojo sektoriaus įsiskolinimai, susiję su restruktūrizavimu (mokesčiai ir socialinio draudimo įmokos).

12 2004 m. gegužės 19 d. laišku Komisija informavo Lenkijos Respubliką apie tai, kad ji nusprendė pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl plieno gamintojui *HCz* suteiktos restruktūrizavimo pagalbos. Šis sprendimas 2004 m. rugpjūčio 12 d. paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL C 204, p. 6, toliau – sprendimas pradėti procedūrą) ta kalba, kuria tekstas yra autentiškas (lenkų), o kitomis oficialiosiomis kalbomis buvo pateiktos santraukos. Komisija visas suinteresuotąsias šalis paragino pateikti pastabas dėl sprendime pradėti procedūrą nurodytų faktinių aplinkybių ir teisinės analizės. Pastabas jai pateikė Lenkijos Respublika ir keturios suinteresuotosios šalys.

13 2005 m. vasario 3 d. dokumente „Deklaracija dėl (*HCz*) ir (arba) (*HSCz*) galimos suteikti valstybės pagalbos“ *ISD Polska sp. z o.o.* (tuo metu vadinta *ZPD Steel sp. z o.o.*, toliau – *ISD*), visiškai priklausanti *Industrial Union of Donbass Corp.* (toliau – *IUD*), derybose prieš *HSCz*, *MH*, *MH Plus* ir dešimties kitų *HCz* dukterinių bendrovių įsigijimą pateikė tokią deklaraciją (vadinamą „laidavimu“):

„Deklaruojame, kad jei Komisija priimtų sprendimą, kuriuo (*HCz*), (*HSCz*) arba asmeniui, perėmusiam (*HCz*) turtą, būtų nurodyta grąžinti neteisėtą valstybės pagalbą, kuri priklauso pagalbai, susijusiai su Restruktūrizavimo programa, ir kuri neviršija 20 mln. (PLN), dėl tokio sprendimo mes nebūtume atleisti nuo pareigų, nustatytų Pasiūlyme, ir įsipareigojame neteikti ir nereikšti jokio prašymo dėl kompensacijos: a) Lenkijos Respublikos mokesčių administratoriui; b) *Agencja Rozwoju Przemysłu,* c) (*TFS*), d) (*HCz*) <…>, kuris būtų susijęs su būtinybe grąžinti pagalbą ar su bet kokia šioje srityje Komisijos vykdoma procedūra dėl valstybės pagalbos suteikimo (*HCz*). Tokiu atveju įsipareigojame užtikrinti, kad (*MH*), (*MH Plus*) ir (*HSCz*) arba kitos bendrovės ir jų teisių perėmėjai (neatsižvelgiant į tokio perėmėjo nuosavybės formą) grąžintų Komisijos sprendime nustatytos neteisėtos pagalbos sumą net ir tuo atveju, jei sprendimas būtų skirtas tik (*HCz*).“

14 Pasibaigus procedūrai Komisija padarė išvadą, kad, priešingai pirminėms abejonėms, priemonės, kuriomis siekiama restruktūrizuoti *HCz* pagal *Ustawa o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy* (2002 m. spalio 30 d. Įstatymas dėl valstybės pagalbos įmonėms, ypač svarbioms darbo rinkai, Dz. U. Nr. 213, poz.1800, su pakeitimais) nuostatas, nėra valstybės pagalba pagal EB 87 straipsnio 1 dalį. Tačiau Komisija nusprendė, kad *HCz* pasinaudojo įvairia valstybės pagalba 1997–2002 m. laikotarpiu. Komisija padarė išvadą, kad ši pagalba buvo iš dalies suderinama su bendrąja rinka, bet pareikalavo susigrąžinti tą jos dalį, kurią ji laikė nesuderinama su bendrąja rinka, t. y. 19 699 452 Lenkijos zlotų (PLN) sumą (toliau – ginčijama pagalba).

15 2005 m. liepos 5 d. Komisija priėmė Sprendimą 2006/937/EB dėl valstybės pagalbos Nr. C 20/04 (ex NN 25/04) bendrovei *HCz* (OL L 366, 2006, p. 1, toliau – sprendimas). Sprendimo 3 straipsnyje numatyta:

„1. 19 699 452 PLN valstybės pagalba, kurią (Lenkijos Respublika) skyrė bendrovei (*HCz*) nuo 1997 m. iki 2002 m. gegužės mėn., kaip pagalbą veiklai ir pagalbą užimtumui restruktūrizuoti, neatitinka bendrosios rinkos principų.

2. (Lenkijos Respublika) pasinaudos visomis galimybėmis, kad bendrovės (*HCz*), Regioninis ūkio fondas, (*MH*) ir (operatorius) grąžintų neteisėtai bendrovei (*HCz*) skirtą pagalbą, apie kurią kalbama pirmojoje pastraipoje. Visos šios bendrovės bendrai atsako už šios pagalbos grąžinimą.

Pagalbos grąžinimas turi būti pradėtas nedelsiant pagal šalies teisės procedūras su sąlyga, kad jos leidžia nedelsiant ir sėkmingai vykdyti šį sprendimą. Grąžintinai sumai taip pat priklauso palūkanos už laikotarpį nuo pagalbos skyrimo bendrovei (*HCz*) iki jos grąžinimo. Palūkanos bus priskaičiuotos pagal <…> Reglamento Nr. 794/2004 V skyrių.

3. <…>“

16 Sprendimo 4 straipsnyje Komisija patvirtina pasiūlytą Lenkijos restruktūrizavimo plano pakeitimą pagal Protokolo Nr. 8 10 punktą, kad būtų sudarytos sąlygos restruktūrizuoti bendrovę *HCz* be valstybės pagalbos ir nedidinant gamybos pajėgumų.

17 Pagal 2005 m. rugsėjo 30 d. susitarimą, kuris įsigaliojo 2005 m. spalio 7 d., *ISD* nupirko iš *HCz* visas *MH* ir *MH Plus* akcijas ir likusias dešimt *HCz* dukterinių bendrovių. Pagal taip pat 2005 m. rugsėjo 30 d. sutartį, įsigaliojusią 2005 m. spalio 7 d., *ISD* nupirko iš *TFS* visas *HSCz* akcijas. *ISD* tapo *HSCz*, *MH*, *MH Plus* ir kitų dešimties *HCz* dukterinių bendrovių savininke.

18 2006 m. vasario 17 d. laišku Komisija Lenkijos institucijų paprašė jai nurodyti palūkanų normą, taikomą ginčytinai pagalbai, kurią turi grąžinti sprendimo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyti solidariai atsakingi skolininkai. 2006 m. kovo 13 d. atsakyme Lenkijos institucijos pasiūlė sugrąžintinai sumai taikytiną palūkanų normą ir palūkanų atskaičiavimo metodą. Jos visų pirma pasiūlė dėl 1997–1999 m. laikotarpio remtis Lenkijos iždo obligacijoms taikoma penkerių metų fiksuota palūkanų norma, išreikšta PLN, o dėl laikotarpio nuo 2000 m. iki Lenkijos Respublikos stojimo į Europos Sąjungą – šioms obligacijoms taikoma dešimties metų fiksuota palūkanų norma. Be to, atsižvelgiant į tuometinę Lenkijos kapitalo rinkų situaciją, kuriai būdingos labai didelės, tačiau greitai mažėjančios palūkanų normos, jos paprašė, kad šios palūkanų normos kasmet būtų atnaujinamos ir kad palūkanos nebūtų skaičiuojamos sudėtiniu būdu.

19 2006 m. birželio 7 d. Lenkijos institucijoms skirtame laiške Komisija konstatavo, kad grąžintinai ginčijamai pagalbai viso susijusio laikotarpio atžvilgiu reikia taikyti Lenkijos iždo obligacijoms taikomą penkerių metų fiksuotą palūkanų normą, išreikštą PLN ir kad, remiantis Reglamento Nr. 794/2004 11 straipsnio 2 dalimi, ši palūkanų norma turi būti taikoma pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms.

20 Atitinkamai 2006 m. liepos 7 d. ir rugpjūčio 16 d. registruotais laiškais Komisija apie sprendimą pranešė *IUD* (patvirtinimas apie gavimą gautas 2006 m. liepos 11 d.) ir *MH* (patvirtinimas apie gavimą gautas 2006 m. rugpjūčio 18 d.). 2006 m. gruodžio 21 d. sprendimas buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje.

Procesas ir šalių reikalavimai

21 Byloje T-273/06 *ISD* ir *IUD* pareiškė ieškinį, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2006 m. rugsėjo 11 dieną.

22 Byloje T-279/06 *MH* pareiškė ieškinį, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2006 m. spalio 17 dieną.

23 2006 m. gruodžio 5 d. Pirmosios instancijos teismo penktosios kolegijos pirmininko nutartimi bylos T-273/06 ir T-297/06 sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys bei priimtas galutinis sprendimas.

24 2007 m. balandžio 23 d. *ISD* ir *MH* informavo Pirmosios instancijos teismą apie 2006 m. lapkričio 15 d. įvykusį jų susijungimą, *ISD* perėmus visas *MH* teises ir pareigas.

25 Iš dalies atnaujinus Pirmosios instancijos teismo sudėtį, byla buvo paskirta naujam teisėjui pranešėjui. Paskui šis teisėjas buvo priskirtas aštuntajai kolegijai, kuriai atitinkamai paskirta ši byla.

26 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (aštuntoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį, pateikti šalims tam tikrus klausimus raštu ir paprašyti Komisijos pateikti tam tikrus dokumentus. Šalys per nustatytą terminą prašymą įvykdė.

27 Per 2008 m. rugsėjo 3 d. posėdį buvo išklausytos šalių nuomonės žodžiu ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

28 Byloje T-273 *ISD* ir *IUD* Pirmosios instancijos teismo prašo:

— pripažinti ieškinį priimtinu,

— panaikinti sprendimo 3 straipsnį,

— nepatenkinus pagrindinio reikalavimo, pripažinti, kad Lenkijos Respublika neturi pareigos išieškoti sprendimo 3 straipsnyje minėtos ginčijamos pagalbos su palūkanomis, ir todėl minėta pagalba ir palūkanos nėra mokėtinos,

— nepatenkinus ir šio reikalavimo, panaikinti sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą ir perduoti Komisijai palūkanų klausimą naujam sprendimui priimti, kaip nurodyta šio ieškinio A priede ar bet kuriuose Pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvuojamosios dalies argumentuose,

— bet kuriuo atveju priteisti iš Komisijos visas bylinėjimosi išlaidas,

— jei Pirmosios instancijos teismas nuspręstų, kad nereikia priimti sprendimo, priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 6 dalį ir 90 straipsnio a punktą.

29 Remiantis ieškinio 3 punktu, ieškovės *ISD* ir *IUD* taip pat ketina ginčyti 2006 m. birželio 7 d. Komisijos laišką.

30 Byloje T-297/06 *ISD* (anksčiau buvusi *MH*, šis pavadinimas bus toliau naudojamas šiame sprendime dėl aiškumo) pateikia tokius pačius reikalavimus, tačiau papildomai reikalauja panaikinti sprendimo 4 straipsnį.

31 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinius kaip nepriimtinus,

— nepatenkinus šio prašymo, atmesti ieškinius kaip nepagrįstus,

— priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

Dėl ieškinių priimtinumo

32 Komisija ginčija ieškovių *ISD* ir *IUD* teisę pareikšti ieškinį ir teigia, kad nebuvo laikytasi terminų abiem ieškiniams pateikti. Be to, ji pabrėžia, kad palūkanų normos, taikytinos sugrąžintinai ginčijamai pagalbai, nustatymo negalima skųsti.

Dėl teisės pareikšti ieškinį

— Šalių argumentai

33 Komisija ginčija ieškovių *ISD* ir *IUD* teisę pateikti atskirą ieškinį, pareiškiamą kartu su *MH* ieškiniu. Iš tikrųjų, remiantis proceso ekonomijos reikalavimais, neturėtų būti įmanoma du kartus nagrinėti sprendimo teisėtumo, kai dauguma patronuojančios bendrovės pateiktų pagrindų yra tokie patys kaip ir jos dukterinės bendrovės. Šiuo atveju 1999 m. balandžio 22 d. Pirmosios instancijos sprendimas *Monsanto prieš Komisiją* (T-112/97, Rink. p. II-1277) nėra reikšmingas. Komisijos nuomone, pagalbos gavėjas turi būti laikomas nuo akcininkų atskirtu subjektu, kuris turi atskirą valią, kaip buvo pripažinta 2006 m. rugsėjo 11 d. Pirmosios instancijos teismo pirmosios kolegijos pirmininko nutartyje *UPC France prieš Komisiją* (T-367/05, nepaskelbta Rinkinyje). Taigi *MH*, kaip ginčijamos pagalbos gavėja, gali pateikti ieškinį dėl panaikinimo. Tačiau nesant kitokio intereso nei turi *MH*, ieškovės *ISD* ir *IUD* negali teikti ieškinio, nes jos nėra konkrečiai susijusios.

34 Kalbėdama apie *IUD*, Komisija pažymi, kad dalyvavimas oficialioje tyrimo procedūroje ir dėl to įgytas suinteresuotosios šalies statusas neatleidžia ieškovo, kuris yra nesuderinama pripažintos pagalbos gavėjo akcininkas, nuo praeigos įrodyti konkretų suinteresuotumą teikti ieškinį dėl panaikinimo ir įrodyti, kodėl jis, kaip ir gavėjas, yra konkrečiai su juo susijęs.

35 Dėl teisės pareikšti ieškinį ieškovės teigia, kad, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, pagalbos gavėjas yra konkrečiai susijęs su Komisijos sprendimu, kuriuo pagalba pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka.

36 Dėl *ISD* ieškovės pabrėžia, kad ji, veikdama senuoju pavadinimu *ZPD Steel*, negalėjo laiduoti, jog *MH* grąžins ginčijamą pagalbą, nurodytą sprendimo 3 straipsnyje. Todėl akivaizdu, kad ji yra konkrečiai susijusi su sprendimu labiau nei bet koks kitas asmuo, išskyrus ginčijamos pagalbos gavėją, ir kad tas sprendimas konkrečiai ją išskiria taip pat, kaip ir pagalbos gavėją, nes ji privalėjo, remdamasi laidavimo deklaracija, grąžinti ginčijamą pagalbą.

37 Be to, pasak ieškovių, patronuojanti bendrovė, turinti visas akcijas ir esanti visiška dukterinės bendrovės, kuriai skirtas sprendimas, savininkė ir dėl to taip išskirta iš visų kitų asmenų, visų pirma kitų aptariamoje rinkoje veikiančių ūkio subjektų, yra konkrečiai susijusi su sprendimu, kurį prašo panaikinti (šio sprendimo 33 punkte minėto sprendimo *Monsanto prieš Komisiją* 58 ir 59 punktai). Šiuo atveju *ISD* turi visas *MH*, *MH Plus* ir *HSCz* akcijas ir yra vienintelė šių įmonių savininkė, todėl ji konkrečiai susijusi su sprendimu.

38 Šis argumentas taip pat galioja ir *IUD* atžvilgiu, nes ji yra vienintelė *ISD* akcijų savininkė. Be to, dalyvavimas procedūroje dėl valstybės pagalbos yra vienas veiksnių, padedančių įrodyti, kad fizinis ar juridinis asmuo yra konkrečiai susijęs su sprendimu, kurį prašo

panaikinti. Kadangi 2004 m. rugpjūčio 12 d. pradėjus formalaus tyrimo procedūrą dėl *HCz* suteiktos pagalbos restruktūrizavimui *IUD* pateikė pastabas, tai ji taip pat yra konkrečiai susijusi su sprendimu.

39 Galiausiai ieškovės teigia, kad *ISD* ir *IUD* irgi turi teisinį interesą ginčyti teisės aktą, kuris, lemdamas *MH* vertės kritimą, pažeidžia jų nuosavybės teisę.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

40 Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, darytina išvada, kad kiti subjektai nei tie, kuriems skirtas sprendimas, gali teigti, kad jie yra konkrečiai su juo susiję tik tuo atveju, jeigu tas sprendimas jiems daro įtakos dėl tam tikrų būdingų savybių arba dėl tam tikros faktinės situacijos, kuri juos išskiria iš kitų asmenų, ir todėl juos individualizuoja taip pat kaip ir sprendimo adresatą (1963 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Plaumann prieš Komisiją*, 25/62, Rink. p. 197, 223).

41 Iš karto reikia pažymėti, kad Komija neginčija *MH* teisės pareikšti ieškinį. Iš tikrųjų dėl to, kad *MH* sprendime nurodyta kaip įmonė, turinti grąžinti ginčijamą pagalbą, jos konkreti sąsaja nekelia jokių abejonių.

42 Kalbant apie *ISD*, reikia konstatuoti, kad ieškinio pareiškimo byloje T-273/06 momentu ji dar nebuvo susijungusi su *MH*. Todėl jos teisė pareikšti ieškinį turi būti vertinama atskirai nuo *MH* teisės.

43 Tačiau ieškinio pateikimo momentu *ISD* jau buvo visiška *MH* savininkė. Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas šio sprendimo 33 punkte minėtame sprendime *Monsanto prieš Komisiją* (58 punktas) yra nusprendęs, jog faktas, kad įmonė yra vienintelė įmonės, kuriai skirtas ginčijamas sprendimas, savininkė, to sprendimo atžvilgiu ją išskiria iš visų kitų asmenų ir, svarbiausia, iš visų kitų aptariamoje rinkoje veikiančių ūkio subjektų.

44 Tiesa, Komisijai kyla abejonių dėl tokios teismų praktikos ir ji nurodo šio sprendimo 33 punkte minėtą nutartį *UPC France prieš Komisiją*. Tačiau, kaip Komisija pati pripažįsta, ši nutartis yra susijusi su smulkaus akcininko prašymu įstoti į bylą, o ne su vienintelio savininko ieškiniu dėl panaikinimo, kaip yra šiuo atveju. Be to, šalys sutaria, kad *ISD* yra ne tik vienintelė *MH* savininkė, bet ir *MH* ginčijamos pagalbos grąžinimo laiduotoja (žr. šio sprendimo 13 punktą). Todėl ji privalo užtikrinti, kad ta pagalba būtų grąžinta. Būtent tai ir nutiko šioje byloje, nes *ISD* visiškai grąžino ginčijamą pagalbą.

45 Tokiomis aplinkybėmis konkrečios *ISD* sąsajos paneigti negalima, nes sprendimas daro jai įtakos dėl faktinės situacijos, kuri ją išskiria iš kitų asmenų ir kuri dėl to ją individualizuoja taip pat, kaip ir sprendimo adresatą.

46 Galiausiai, priešingai Komisijos teiginiams, įrodytos teisės pareikšti ieškinį negalima ginčyti remiantis proceso ekonomija.

47 Kalbant apie *IUD* teisę pareikšti ieškinį, pakanka priminti, kad dėl to, jog *ISD* teisė pareikšti ieškinį yra įrodyta, remiantis nusistovėjusia teismų praktika, kai kalbama apie vieną ir tą patį ieškinį, nereikia nagrinėti, ar kitos ieškovės turi teisę jį pareikšti (šiuo

klausimu žr. 1993 m. kovo 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *CIRFS ir kt. prieš Komisiją*, C-313/90, Rink. p. I-1125, 31 punktą; 2003 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Verband der freien Rohrwerke ir kt. prieš Komisiją*, T-374/00, Rink. p. II-2275, 57 punktą; 2007 m. liepos 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Chemical Group ir kt. prieš Komisiją* T-282/06, Rink. p. II-214950 punktą ir 1995 m. liepos 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AITEC ir kt. prieš Komisiją*, T-447/93–T-449/93, Rink. p. II-1971, 82 punktą).

48 Todėl nereikia atskirai nagrinėti *IUD* pateikto ieškinio priimtinumo.

49 Darytina išvada, kad Komisijos iškeltas prieštaravimas dėl priimtinumo, susijęs su ieškovių teise pareikšti ieškinį, turi būti atmestas.

Dėl vėlavimo pateikti ieškinius

— Šalių argumentai

50 Komisija teigia, kad abu ieškiniai pateikti pavėluotai, nes visos trys ieškovės su sprendimu susipažino ne vėliau kaip 2006 m. balandžio 10 dieną. Komisija atkreipia dėmesį, kad 2006 m. balandžio 10 d. data nurodyta kiekvieno faksu atsiųsto sprendimo lenkų kalba, kuris yra pridėtas prie Pirmosios instancijos teismui skirtų 2006 m. rugsėjo 18 d. ieškovių *ISD* ir *IUD* laiško bei prie 2006 m. spalio 17 d. *MH* laiško, puslapio viršuje, o faksas buvo skirtas *Kancelaria LSW*, kuri tuo metu buvo *IUD* grupės konsultantė. Tai reiškia, kad, atsižvelgiant į visiems bendrai taikomą papildomą dešimties dienų laikotarpį, terminas ieškiniams pateikti baigėsi antradienį, 2006 m. birželio 20 dieną.

51 Tačiau Komisija pripažįsta, kad diena, kai ieškovė susipažino su teisės aktu, yra svarbi tik kaip papildomas veiksnys, kitaip tariant, tik tais atvejais, kai apie teisės aktus nepranešama ir kai jie neskelbiami. Šiuo atveju Komisija konstatuoja, kad *IUD* apie sprendimą buvo pranešta 2006 m. liepos 7 d. registruotu laišku, kurio gavimas patvirtintas 2006 m. liepos 11 d., o *MH* – 2006 m. rugpjūčio 16 d. registruotu laišku, kurio gavimas patvirtintas 2006 m. rugpjūčio 18 dieną. Ji taip pat nurodo, kad sprendimas Oficialiajame leidinyje buvo paskelbtas 2006 m. gruodžio 21 dieną.

52 Tačiau ieškovės, kurios nėra teisės akto adresatės, neįrodė, kad pranešimas apie sprendimą, kuris joms buvo pateiktas registruotu laišku pagal Reglamento Nr. 659/99 20 straipsnio 2 dalį, yra pranešimas pagal EB 230 straipsnio penktąją pastraipą.

53 Ieškovės teigia, kad *IUD* apie sprendimą buvo pranešta 2006 m. liepos 11 d., o ieškinys byloje T-273/06 pateiktas 2006 m. rugsėjo 11 dieną. *MH* apie sprendimą buvo pranešta 2006 m. rugpjūčio 18 d., o ieškinys pateiktas 2006 m. spalio 17 dieną. *ISD* negalėjo būti susipažinusi su sprendimu, kol *IUD* jį gavo 2006 m. liepos 11 dieną.

54 Dublike ieškovės papildomai teigia, kad dėl to, jog sprendimas buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje, ieškiniai yra priimtini *ratione temporis*, nes apie sprendimą arba turi būti pranešama, o joms buvo tinkamai apie jį pranešta, arba neturi būti pranešama, ir tokiu atveju Komisijos nurodytas faktinio susipažinimo su juo kriterijus yra papildomas paskelbimo Oficialiajame leidinyje kriterijaus atžvilgiu.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

55 Kalbant apie terminų laikymąsi, reikia pasakyti, kad diena, kai ieškovės sužinojo apie teisės aktą, yra svarbi tik kaip papildomas kriterijus, t. y. kai kalbama apie aktus, apie kuriuos nepranešama ir kurie neskelbiami. Iš tikrųjų, remiantis nusistovėjusia teismų praktika dėl EB 230 straipsnio penktosios pastraipos aiškinimo, iš šios nuostatos formuluotės išplaukia, kad sužinojimo apie aktą datos, kaip ieškinio senaties termino skaičiavimo pradžios, kriterijus yra papildomas, palyginti su akto paskelbimu arba pranešimu apie jį (1998 m. kovo 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-122/95, Rink. p. I-973, 35 punktas ir 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją*, T-11/95, Rink. p. II-3235, 47 punktas).

56 Šiuo atveju sprendimas Oficialiajame leidinyje buvo paskelbtas 2006 m. gruodžio 21 dieną. Todėl 2006 m. rugsėjo 11 d. ir spalio 17 d. pareikšti ieškiniai buvo pateikti laikantis EB 230 straipsnio penktojoje pastraipoje nustatyto termino. Remiantis Procedūros reglamento 101 straipsnio 1 dalimi ir 102 straipsnio 1 ir 2 dalimis, terminas baigėsi 2007 m. kovo 14 d., t. y. praėjus dviem mėnesiams, dviem savaitėms ir dešimčiai dienų nuo sprendimo paskelbimo, taigi gerokai vėliau po ieškinių pateikimo.

57 Tiesa, sprendimo paskelbimas nėra jo įsigaliojimo sąlyga. Tačiau praktikoje yra nusistovėję, kad Komisijos sprendimai baigti pagalbos tyrimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį yra skelbiami Oficialiajame leidinyje. Todėl ieškovės galėjo pagrįstai tikėtis, kad sprendimas bus paskelbtas (šiuo klausimu žr. šio sprendimo 55 punkte minėto sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją* 48–51 punktus).

58 Kalbant apie klausimą, ar 2006 m. liepos 7 d. Komisijos laiškas, kuriuo ji pranešė *IUD* apie sprendimo tekstą, yra pranešimas pagal EB 230 straipsnio penktąją pastraipą, reikia pažymėti, kad Lenkijos Respublika yra vienintelė sprendimo adresatė pagal EB 254 straipsnio 3 dalį. Kadangi ieškovė nėra sprendimo adresatė, pranešimo apie

teisės aktą kriterijus jai netaikomas (šiuo klausimu žr. 2005 m. liepos 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Olsen prieš Komisiją*, T-17/02, Rink. p. II-2031, 76 punktą).

59 Bet kuriuo atveju, jei apie sprendimą gali būti pranešta asmeniui, kuris nėra jo adresatas, ir jei sprendimo pateikimas ieškovėms pagal Reglamento Nr. 659/99 20 straipsnio 2 dalį turi būti laikomas pranešimu, reikia konstatuoti, kad ieškiniai buvo pateikti per nustatytą terminą. Tokiomis aplinkybėmis pagal Procedūros reglamento 101 straipsnio 1 dalį ir 102 straipsnio 2 dalį terminas ieškiniui byloje T-273/06 pateikti baigėsi 2006 m. rugsėjo 21 d., t. y. praėjus dviem mėnesiams ir dešimčiai dienų nuo pranešimo apie sprendimą 2006 m. liepos 11 d., taigi po ieškinio pateikimo 2006 m. rugsėjo 11 dieną. Terminas ieškiniui byloje T-279/06 pateikti baigėsi 2006 m. spalio 30 d., t. y. pirmadienį po to, kai pasibaigė dviejų mėnesių ir dešimties dienų terminas po pranešimo apie sprendimą 2006 m. rugpjūčio 18 d., taigi ir po ieškinio pateikimo 2006 m. spalio 17 dieną.

60 Tad ieškiniai buvo pateikti per nustatytą terminą.

Dėl ieškinio dėl 2006 m. birželio 7 d. laiško priimtinumo

— Šalių argumentai

61 Komisija teigia, kad 2006 m. birželio 7 d. laiškas, kuriame ji nustatė ginčijamai pagalbai susigrąžinti taikytinas palūkanų normas, nėra teisės aktas, kurį galima ginčyti. Iš tikrųjų palūkanų norma, patvirtinta po Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalyje

nurodytos procedūros, yra „tokios pat vertės“ kaip ir palūkanų norma, nurodyta to straipsnio 1 dalyje. Taigi šios normos turi „reglamentavimo galią *erga omnes*“. Todėl ieškovės negali jų ginčyti dėl to, kad jos nėra tiesiogiai ir konkrečiai su jomis susijusios.

62 Šią „reglamentavimo galią“ patvirtina faktas, kad ta pati palūkanų norma buvo taikoma kituose Lenkijos Respublikai skirtuose sprendimuose, kurie taip pat susiję su neteisėta pagalba, kaip antai 2007 m. spalio 23 d. Komisijos sprendime 2008/344/EB dėl valstybės pagalbos Nr. C 23/06 (ex NN 35/06), kurią Lenkija suteikė plieno gamintojui *Technologie Buczek Group* (OL L 116, 2008, p. 26).

63 Ieškovės pažymi, kad 2006 m. birželio 7 d. Komisijos laiške Lenkijos valdžios institucijoms nustatyta palūkanų norma nėra bendrai taikoma visoms valstybės pagalboms, suteiktoms per metus, ėjusius iki Lenkijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą. Atvirkščiai, čia kalbama apie „konkretų sprendimą“, kuris taikomas tik *HCz* atvejui ir kuriame atsižvelgiama į veiksnius, būdingus jos situacijai ir jos rinkai.

64 Ieškovės taip pat teigia, kad ginčijamai pagalbai susigrąžinti taikytinos palūkanų normos nustatymas yra sudėtinė sprendimo, o ne Reglamento Nr. 794/2004 dalis. Todėl ji gali būti ginčijama tuo pačiu pagrindu kaip ir pats sprendimas.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

65 Pirma, kalbant apie 2006 m. birželio 7 d. laiško privalomumą, remiantis Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio 2 dalies formuluote, darytina išvada, kad į pagalbos, kurią reikia susigrąžinti, sumą įskaičiuojamos palūkanos, „atitinkančios tam tikrą Komisijos nustatytą normą“. Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad jei nėra reikiamų duomenų normai apskaičiuoti pagal to straipsnio 1 dalį, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkama valstybe nare (valstybėmis narėmis), gali „nustatyti“ valstybės pagalbos susigrąžinimo palūkanų normą vienai ar kelioms valstybėms narėms, taikydama skirtingą metodą ir remdamasi turima informacija.

66 Tai reiškia, kad nors ir glaudžiai bendradarbiaudama su atitinkama valstybe nare, būtent Komisija nustato privalomą palūkanų normą, taikomą susigrąžinamai valstybės pagalbai. Be to, per teismo posėdį Komisija patvirtino tokį privalomumą. Taigi remiantis 1981 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimu *IBM prieš Komisiją* (60/81, Rink. p. 2639, 9 punktas) 2006 m. birželio 7 d. laiškas turi būti laikomas aktu, sukeliančiu privalomų teisinių pasekmių, ir todėl jį galima ginčyti.

67 Antra, kalbant apie ieškovių teisę pareikšti ieškinį, reikia konstatuoti, kad klausimas, ar 2006 m. birželio 7 d. laiške nurodytos palūkanos yra reglamentuojamojo pobūdžio, ar individualus sprendimas, neturi reikšmės šiuo klausimu pateikto ieškinio priimtinumui. Iš tikrųjų yra akivaizdu, kad ieškovės nėra 2006 m. birželio 7 d. laiško adresatės. Tokiomis aplinkybėmis, norėdamos ginčyti tame laiške nurodytas palūkanų normas, ieškovės privalo abiem minėtais atvejais įrodyti, kad yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijusios, kaip nurodyta EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos nuostatose.

68 Kalbant apie tiesioginę sąsają, pažymėtina, jog teismų praktikoje nustatyta, kad skundžiama Bendrijos priemonė turi daryti tiesioginį poveikį asmens teisinei padėčiai ir nepalikti diskrecijos šios priemonės adresatams, atsakingiems už jos įgyvendinimą, kuris yra automatinis ir kyla tik iš Bendrijos teisės normų, netaikant kitų tarpinių taisyklių (žr. 1998 m. gegužės 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Dreyfus prieš Komisiją*, C-386/96 P, Rink. p. I-2309, 43 punktą). Tas pats taikoma, kai adresatų galimybė daryti įtaką Bendrijos priemonei yra tik teorinė, o jų ketinimas ją įgyvendinti nekelia abejonių (minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Dreyfus prieš Komisiją* 44 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. 1985 m. sausio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Piraiki-Patraiki ir kt. prieš Komisiją*, 11/82, Rink. p. 207, 8–10 punktus). Šioje byloje 2006 m. birželio 7 d. laiškas nepaliko jokios diskrecijos Lenkijos valdžios institucijoms net ir klausimu dėl aspektų, dėl kurių 2006 m. kovo 13 d. laiške Komisijai jos pateikė kitokį pasiūlymą.

69 Kalbant apie konkrečią sąsają, reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalyje numatyta Komisijos galimybė „vienai ar kelioms valstybėms narėms“ nustatyti bendrą palūkanų normą, taikytiną valstybės pagalbos susigrąžinimui.

70 Tačiau reikia konstatuoti, kad 2006 m. birželio 7 d. laiške Komisija nenustatė tokios bendros normos.

71 Iš tikrųjų tame laiške Komisija akivaizdžiai remiasi sprendimu ir nustato palūkanų normą konkrečios pagalbos susigrąžinimui. Laiško formuluotė nėra bendro taikymo, tačiau joje nurodytos „priemonės, kurias reikia priimti, kad būtų įgyvendintas sprendimas“. Be to, priešingai nei normos, kurios skaičiuojamos remiantis Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta procedūra, 2006 m. birželio 7 d. Komisijos laiške nustatyta norma niekada nebuvo paskelbta. Todėl negalima teigti, kad 2006 m. birželio 7 d. laiškas yra bendro taikymo aktas.

72 Galiausiai Komisijos atsakymas į rašytinius Pirmosios instancijos teismo klausimus negali kelti abejonių dėl išvados, kad šioje byloje Komisija ne abstrakčiai ar bendrai, o atsižvelgdama į konkretų sprendimą nustatė palūkanų normą. Tiesa, Komisija pabrėžia, kad tokia pati palūkanų norma buvo „taikoma“ kitoje byloje ir kad Lenkijos valdžios institucijos „sutiko“, jog būtų taikomas tas pats palūkanų normos nustatymo metodas. Tačiau jei ši norma 2006 m. birželio 7 d. laiške būtų nustatyta visiems atitinkamu laikotarpiu Lenkijoje suteiktos pagalbos susigrąžinimo atvejams, Komisijai nereikėtų nei iš naujo pradėti Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalyje nurodytos procedūros, nei „glaudžiai bendradarbiauti su valstybe nare“, nei siekti Lenkijos valdžios institucijų sutikimo. Ji galėtų paprasčiausia taikyti anksčiau nustatytą normą.

73 Todėl reikia daryti išvadą, kad 2006 m. birželio 7 d. laiške Komisija tik nustatė palūkanų normą, kuri taikoma šioje byloje, ir kad tas laiškas konkrečiai susijęs su ieškovėmis, nes jos privalo grąžinti sumą su pagal šią normą apskaičiuotomis palūkanomis.

74 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškinys dėl 2006 m. birželio 7 d. laiško yra priimtinas.

Dėl trečio, ketvirto ir šešto reikalavimų priimtinumo

Šalių argumentai

75 Komisija teigia, kad trečias, ketvirtas ir šeštas ieškovių reikalavimai (žr. šio sprendimo 28 punktą) nepriimtini, nes jie nepatenka į EB 230 straipsnyje nurodytą teisėtumo kontrolės taikymo sritį. Iš tikrųjų šiais reikalavimais iš esmės Pirmosios instancijos teismo prašoma duoti nurodymus.

76 Ieškovės atsako, kad šie reikalavimai nepažeidžia ieškinio dėl panaikinimo „panaikinančiojo pobūdžio“, nes reikėtų priimti naują sprendimą, atsižvelgiant į teismo sprendimą panaikinti.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

77 Priešingai nei teigia Komisija, trečiu ir šeštu reikalavimais Pirmosios instancijos teismo neprašoma duoti nurodymus. Iš tikrųjų šeštuoju reikalavimu prašoma priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, todėl jis yra priimtinas.

78 Trečiuoju reikalavimu ieškovės papildomai Pirmosios instancijos teismo prašo Lenkijos Respublikos pareigą susigrąžinti pagalbą „pripažinti“ neegzistuojančia. Šiuo atveju reikia konstatuoti, kad Sutartyje nesant teisinio pagrindo Pirmosios instancijos teismas nėra kompetentingas nagrinėti tokį reikalavimą. Todėl jis nepriimtinas.

79 Ketvirtuoju reikalavimu ieškovės Pirmosios instancijos teismo alternatyviai prašo grąžinti Komisijai svarstyti klausimą dėl palūkanų, kad ji priimtų naują sprendimą. Dublike ir per teismo posėdį ieškovės nurodė, kad šiuo reikalavimu jos tik išreiškia logišką teismo sprendimo seką tuo atveju, jei būtų patenkintas tame pačiame reikalavime suformuluotas prašymas panaikinti, juo labiau kad tokia pasekmė jau nurodyta EB 233 straipsnio 1 dalyje. Taigi šis reikalavimas neturi savarankiškos reikšmės.

Dėl esmės

80 Byloje T-273/06 ieškovės *ISD* ir *IUD* nurodo šešis pagrindus, susijusius su akivaizdžiomis faktinių aplinkybių vertinimo klaidomis ir su jų teisės pateikti pastabas, teisėtų lūkesčių apsaugos principo, Protokolo Nr. 8, Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio ir Reglamento Nr. 794/2004 pažeidimais. Byloje T-297/06 *MH* nurodomi keturi pagrindai, kurie iš esmės yra identiški byloje T-273/06 pateiktiems pagrindams, išskyrus antrą ir trečią pagrindus, kurie nepakartoti.

Dėl pagrindo, susijusio su Protokolo Nr. 8 pažeidimu

— Šalių argumentai

81 Visų pirma ieškovės primena, kad sprendimo 108 konstatuojamojoje dalyje Komisija nurodė, jog EB 87 ir 88 straipsniai įprastai netaikomi iki įstojimo suteiktai pagalbai, kuri nebeteikiama įstojus. Grįsdama savo kompetenciją Komisija pateikia Protokolo Nr. 8 6 punkto trečiosios pastraipos aiškinimą, kuris neatitinka jos tikslo.

82 Visų pirma ieškovės teigia, kad Protokolas Nr. 8 ne tik netaikomas jo 1 priede neišvardytoms įmonėms, išskyrus vienintelį 4 punkto b papunktį; šiame punkte *a contrario* numatyta galimybė trečiosioms šalims perimti 1 priede nenurodytos bendrovės, kuri pasinaudojo pagalba restruktūrizavimui, turtą. Iš tikrųjų Protokolo Nr. 8 tikslas yra išvengti, kad viena iš įmonių gavėjų pagalbą gautų kartu su kita valstybės pagalba arba kad ji būtų perduodama trečiajai šaliai. Todėl Protokolas Nr. 8 nėra teisėtas pagrindas, kuriuo Komisija galėjo remtis priimdama sprendimą.

83 Antra, ieškovės teigia, kad tarptautinėje teisėje patvirtinta negaliojimo atgal prezumpcija ir „numatomumo principas“ reiškia, jog teisės aktas gali būti taikomas atgaline data tik tuo atveju, jei tai aiškiai leidžia taisyklė, kurioje tiksliai nurodytas aptariamo teisės aktos taikymo atgaline data laikotarpis. Tačiau Protokolo Nr. 8 6 punkto trečiojoje pastraipoje aiškiai nenurodytas galiojimas atgal. Todėl reikia daryti išvadą, kad jis netaikomas valstybės pagalbai, kurią iki jo priėmimo gavo 1 priede nenurodytos bendrovės.

84 Vienintelis galiojimo atgal požymis, kurį galima aptikti Protokole Nr. 8, yra nuoroda į laikotarpį nuo 1997 m. iki 2003 m., nuolat daroma kalbant arba apie bendrą galimą suteikti pagalbos sumą (6 punktas), arba apie grynąjį pajėgumų sumažinimą, kurį turi pasiekti Lenkijos Respublika (7 punktas). Tai reiškia, kad apskaičiuojant būsimą pagalbą, kuri bus suteikta įmonėms gavėjoms po Protokolo Nr. 8 įsigaliojimo, reikės atgaline data atsižvelgti į jau suteiktos pagalbos sumas, o ne atgaline data nustatant, kad suteikta pagalba buvo neteisėta.

85 Trečia, Komisija „pasikėsino į kitų institucijų kompetenciją *ratione temporis*“. Iš tikrųjų tik Asociacijos taryba ir Taryba turi kompetenciją spręsti dėl Lenkijos restruktūrizavimo programos atitikties Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalies reikalavimams. Ginčo dėl Europos susitarimo taikymo atveju Bendrijos institucijos galėjo kreiptis į Asociacijos tarybą. Komisija nieko panašaus nepadarė sužinojusi, kad *HCz* gavo valstybės pagalbą. Pradėdama tyrimą dėl aptariamos pagalbos ji nepagrįstai pasisavino kontrolės galią ir dėl to jos sprendimas turėtų būti panaikintas dėl kompetencijos neturėjimo.

86 Ketvirta, ieškovės kaltina Komisiją pažeidus vienodo požiūrio principą taikant Protokolą Nr. 8. Nors oficialiai nebuvo paskelbtas *HCz* bankrotas, jos restruktūrizavimo procedūra ekonominiu atžvilgiu prilygsta bankrotui. Tačiau *HCz* ir *ISD* (taip pat *IUD*) buvo taikomas skirtingas požiūris tiek teisiniu atžvilgiu, kiek tai susiję su *HCz*, tiek

faktinių aplinkybių atžvilgiu, kiek tai susiję su *ISD* (ir *IUD*), nei numatytasis Protokolo Nr. 8 4 punkto b papunktyje bankrutavusioms bendrovėms ir jų turtą perimantiems tretiesiems asmenims.

87 Byloje T-297/06 ieškovė taip pat ginčija sprendimo 4 straipsnį teigdama, kad Komisija neturėjo kompetencijos nuspręsti iš dalies pakeisti Lenkijos „Nacionalinę restruktūrizavimo programą“ taip, kad tuose pakeitimuose nebūtų jokios valstybės pagalbos ir jokio gamybos pajėgumų didinimo. Be to, Komisija akivaizdžiai klaidingai išaiškino Protokolo Nr. 8 10 punktą, nes juo Komisijai nesuteikiama diskrecija nesutikti, kad valstybė narė į „Nacionalinę restruktūrizavimo programą“ įtrauktų su bendrąja rinka suderinamą pagalbą.

88 Komisija ginčija šiuos argumentus.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

89 Pirmuoju pagrindu, susijusiu su Protokolo Nr. 8 pažeidimu, kurį pirmiausia reikia nagrinėti, nes jis susijęs su sprendimo teisiniu pagrindu, ieškovės iš esmės ginčija Bendrijos taisyklių dėl valstybės pagalbos taikymą *ratione temporis* ir *ratione personae* bei Komisijos kompetenciją tikrinti, ar jų laikytasi laikotarpiu iki Lenkijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą.

90 Kalbėdamos apie Bendrijos taisyklių dėl valstybės pagalbos taikymą *ratione temporis*, šalys iš esmės sutaria, kad EB 87 ir 88 straipsniai netaikomi pagalbai, suteiktai iki įstojimo ir kuri po įstojimo nebeteikiama.

91 Todėl Komisija remiasi Protokolu Nr. 8 kaip *lex specialis*, kad pagrįstų savo kompetenciją. Pirmosios instancijos teismas pastebi, kad šis režimas daugeliu aspektų skiriasi nuo EB sutartyje ir Akto dėl Čekijos Respublikos, Estijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Vengrijos Respublikos, Maltos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos ir Slovakijos Respublikos stojimo sąlygų ir Sutarčių, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga, pritaikomųjų pataisų IV priede (OL L 236, 2003 m., p. 797; toliau – Stojimo sutarties IV priedas) numatyto bendro režimo. Taigi, remiantis Protokolo Nr. 8 1 punktu, tam tikra Lenkijos Respublikos suteikta valstybės pagalba konkretiems Lenkijos plieno pramonės sektoriams restruktūrizuoti, kuri įprastai būtų draudžiama remiantis EB 87 ir 88 straipsniais, pripažįstama suderinama su bendrąja rinka. Be to, aišku, kad Stojimo sutarties IV priede numatytas pereinamojo laikotarpio mechanizmas taikomas tik valstybės pagalbai, suteiktai iki įstojimo ir tebetaikomai po įstojimo datos.

92 Todėl reikia išnagrinėti, ar Protokolo Nr. 8 nuostatos suteikia teisę Komisijai išplėsti kontrolės galią valstybės pagalbos srityje bei vertinti ginčijamą pagalbą ir ar jos yra pakankamas teisinis pagrindas ją uždrausti.

93 Šiuo atveju reikia priminti, kad Protokole Nr. 8 daroma nuoroda į pagalbą, suteiktą laikotarpiu nuo 1997 m. iki 2003 metų. Jis leidžia suteikti ribotos sumos pagalbą restruktūrizavimui, kuri išmokama už tą laikotarpį (t. y. iki Lenkijos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą) tam tikroms jo 1 priede nurodytoms įmonėms, ir tuo pat metu draudžia plieno pramonei suteikti bet kokią kitą valstybės pagalbą restruktūrizavimui.

94 Protokolo Nr. 8 6 punkto pirmojoje pastraipoje visų pirma numatyta, kad bet kuriuo atveju 1997–2003 m. laikotarpiu suteikta pagalba neturi viršyti bendros 3 387 070 000 PLN sumos. Protokolo Nr. 8 6 punkto trečiojoje pastraipoje nustatyta, kad Lenkija neteikia jokios kitos restruktūrizavimui skirtos valstybės pagalbos Lenkijos plieno

pramonei. Taigi, priešingai nei teigia ieškovės, Protokolo Nr. 8 galiojimas atgaline data yra įtvirtintas jo 6 punkte, kuriame pateikta nuoroda į laikotarpį nuo 1997 m. iki 2003 metų.

95 Galiausiai, kadangi Protokolo Nr. 8 paskelbimo momentu 2003 m. spalį šis laikotarpis buvo beveik pasibaigęs, ieškovių argumentas, kad nuorodos į 1997–2003 m. laikotarpį vienintelė reikšmė yra ta, jog būsima pagalba turėtų būti skaičiuojama atgaline data atsižvelgiant į jau suteiktos pagalbos sumas, o ne atgaline data nustatant, kad suteikta pagalba buvo neteisėta, yra neįtikinamas.

96 Atvirkščiai, Protokolo Nr. 8 tikslas buvo sukurti suprantamą sistemą, skirtą leisti teikti pagalbą Lenkijos plieno pramonei restruktūrizuoti, o ne tik išvengti, kad ją gaunančios įmonės pagalbą gautų kartu su kita valstybės pagalba.

97 Galima daryti išvadą, kad Stojimo sutarties IV priedo ir EB 87 ir EB 88 straipsnių atžvilgiu Protokolas Nr. 8 yra *lex specialis*, praplečiantis pagal EB sutartį Komisijos vykdomą valstybės pagalbos kontrolę, kuri taikoma ir pagalbai Lenkijos plieno pramonei restruktūrizuoti 1997–2003 m. laikotarpiu.

98 Kiti ieškovių argumentai taip pat nepaneigia Protokolo Nr. 8 taikymo.

99 Dėl su Protokolo Nr. 8 taikymu *ratione personae* susijusio argumento, kad šis protokolas netaikomas 1 priede nepaminėtoms įmonėms, reikia konstatuoti, jog šis protokolas yra susijęs su visa Lenkijos plieno pramone ir apima ieškoves, nors jos ten ir nepaminėtos. Protokolo Nr. 8 6 straipsnio trečiąja pastraipa ne tik nustatoma bendra pagalbos suma ir draudžiama bet kokia kita joje nenumatyta pagalba; jo 3 punkte aiškiai numatyta, kad tik 1 priede išvardytos įmonės (įmonės gavėjos) gali gauti valstybės pagalbą pagal Lenkijos plieno pramonės restruktūrizavimo programą. Jei 1 priede nepaminėta įmonė galėtų, nesumažindama gamybos pajėgumų, pasilikti neriboto dydžio pagalbą restruktūrizavimui, suteiktą iki įstojimo, Protokolas Nr. 8 netektų prasmės.

100 Kalbant apie argumentą, susijusį su Protokolo Nr. 8 4 punkto b papunkčiu, kad tik įmonės gavėjos negali perimti 1 priede nenurodytos įmonės, kuriai paskelbtas bankrotas, turto, reikia pažymėti, kad ieškovės klaidingai aiškina šią nuostatą. Iš tikrųjų šiame punkte kalbama tik apie įmones gavėjas ir negalima daryti išvadų dėl kitų įmonių. Be to, net jei šiame punkte būtų numatyta galimybė trečiajam asmeniui perimti Protokolo Nr. 8 1 priede nenurodytos bankrutuojančios įmonės turtą, tai visiškai nereikštų, kad tas trečiasis asmuo neprivalėtų grąžinti neteisėtos pagalbos, kurią gavo minėta įmonė.

101 Taigi tai, kad *HCz* padėtis gali būti prilyginta Protokolo Nr. 8 1 priede nenurodytos bankrutavusios įmonės padėčiai, yra nesvarbu. Todėl su tuo susijęs kaltinimas, kad taikant Protokolą Nr. 8 tariamai buvo pažeistas vienodo požiūrio principas, taip pat turi būti atmestas. Be to, *HCz* nėra nei įmonė gavėja, nei bankrutavusi įmonė. Pritarus pagrindui, susijusiam su vienodo požiūrio principo pažeidimu, iš esmės būtų paneigiamas Protokolas Nr. 8, kaip pirminės teisės šaltinis, kuris yra EB sutarties sudedamoji dalis.

102 Kalbant apie argumentą, kad Komisija viršijo savo pačios kompetenciją, pakanka priminti, jog Protokolo Nr. 8 18 punkte numatyta, kad tuo atveju, jei Lenkijos Respublika restruktūrizavimo laikotarpiu teikė papildomą įsipareigojimus pažeidžiančią valstybės pagalbą plieno pramonei ir, konkrečiai kalbant, bendrovėms gavėjoms, Komisija gali imtis reikiamų priemonių, įpareigojančių atitinkamą bendrovę grąžinti bet kokią pagalbą, suteiktą pažeidžiant šiame Protokole išdėstytas sąlygas. Tarp tinkamų priemonių yra kontrolės priemonės pagal EB 88 straipsnį. Darytina išvada, kad Komisija yra kompetentinga kontroliuoti, ar laikomasi Protokolo Nr. 8 nuostatų.

103 Galiausiai, kalbant apie argumentus, pateiktus ginčijant sprendimo 4 straipsnio teisėtumą, reikia konstatuoti, kad, remiantis Protokolo Nr. 8 10 punktu, Komisija yra kompetentinga tvirtinti visus bendro restruktūrizavimo plano ir individualių planų pakeitimus ir kad sprendimo 4 straipsnyje ji pakartojo kai kurias sąlygas, kurios jau išdėstytos Protokole Nr. 8.

104 Todėl pagrindas, susijęs su Protokolo Nr. 8 pažeidimu, turi būti atmestas.

Dėl pagrindo, susijusio su akivaizdžiomis vertinimo klaidomis

— Šalių argumentai

105 Ieškovės teigia, jog teisingai nustačiusi atitinkamas faktines aplinkybes Komisija turėjo padaryti išvadą, kad dėl to, jog *HCz* gamybos priemonės buvo perimtos už kainą, atitinkančią rinkos kainą, ginčijama pagalba jau buvo sugrąžinta.

106 Iš tikrųjų panašioje byloje Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad kai bendrovė pagalbos gavėja parduodama rinkos kaina, pardavimo kaina atspindi ankstesnės pagalbos pasekmes ir būtent minėtos bendrovės pardavėjas išsaugo pagalbos suteiktą naudą. Šiuo atveju ankstesnė padėtis visų pirma būtų atkurta, kai pardavėjas sugrąžintų pagalbą. Tačiau jei už privatizavimą gauta suma galiausiai atiteko valstybei, ji įgijo pardavėjos ir pagalbos teikėjos statusą, todėl ankstesnės padėties atkūrimas negali būti užtikrintas pagalbos sugrąžinimu (2001 m. rugsėjo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Banks*, C-390/98, Rink. p. I-6117, 78 ir 79 punktai).

107 Šioje byloje *ISD* rinkos vertę atitinkančia kaina iš *TFS* nupirko *HSCz* akcijas, o iš *HCz* nupirko *MH* ir *MH Plus* akcijas bei dešimt *HCz* dukterinių bendrovių. Taigi įvykus pardavimui būtent *TFS* ir *HCz*, t. y. Lenkijos valstybei visiškai priklausančios įmonės, išsaugojo neteisėtos pagalbos naudą.

108 Dublike ieškovės papildomai teigia, kad spaudžiant Lenkijos valstybei *IUD* privalėjo pasiūlyti kur kas didesnę kainą nei pradiniame pasiūlyme ir papildomai suteikti laidavimą *MH* naudai. Vis dėlto minėtas įsipareigojimas yra aiškus pripažinimas, kad *IUD* turi teisę skųsti galimą Komisijos sprendimą, kuriuo nurodoma susigrąžinti pagalbą.

109 Ieškovės pripažįsta naujausią teismų praktiką šio sprendimo 106 punkte minėtoje byloje *Banks*, 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendime *Vokietija prieš Komisiją* (C-277/00, Rink. p. I-3925, toliau – sprendimas *SMI*) ir 2005 m. spalio 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendime *CDA Datenträger Albrechts prieš Komisiją* (T-324/00, Rink. p. II-4309). Tačiau tokios teismų praktikos taikymo pasekmės, pasak ieškovių, yra tokios, kad kai gavėjas tampa pirkėjo grupės dalimi, pagalbos susigrąžinimas iš jos gavėjo taip pat ekonomiškai paveiks ir pirkėją, kuris, jei reikėjo,

jau grąžino pagalbą sumokėdamas rinkos kainą. Be to, jei akcijų paketo pardavėjas yra pati valstybė, kuri turi susigrąžinti aptariamą pagalbą, tai ta valstybė pagalbą susigrąžina du kartus.

110 Komisija teigia, kad šis pagrindas turi būti laikomas pertekliniu, nes ieškovės ginčija punktą, kurio sprendime nėra.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

111 Kad būtų galima įvertinti argumentą, jog *ISD* perėmė *HCz* turtą už rinkos kainą, reikia išskirti du etapus. Visų pirma *MH* ir *MH Plus*, dvi visiškai *HCz* priklausančios dukterinės bendrovės, iš *HCz* perėmė su plienu susijusį turtą ir kitą turtą, reikalingą gamybai (*asset deal*). Antra, *HCz* pardavė *MH* ir *MH Plus ZPD Steel* (vėliau tapusiai *ISD*), kuri yra *IUD* visiškai priklausanti dukterinė bendrovė (*share deal*).

112 Kalbant apie *asset deal*, yra aišku, kad *MH* ir *MH Plus* nieko nesumokėjo *HCz* už *HCz* turto perdavimą atsiskiriančioms bendrovėms. Todėl Komisijos nuogąstavimai, kad po tokios restruktūrizacijos *HCz* gali tapti „tuščiu kiautu“ ir bus neįmanoma susigrąžinti bet kokią su bendrąją rinka nesuderinama pripažintą pagalbą, nepaisant to, kad iš pradžių ji turėjo didelį turtą, buvo pagrįsti. Tad vienintelis įsipareigojimas grąžinti solidariai suteikia Lenkijos Respublikai galimybę kreiptis į bet kurią įmonę gavėją.

113 Kalbant apie *share deal*, reikia konstatuoti, kad *ISD* vykdytas *MH* ir *MH Plus* perpirkimas, kuris, beje, dar nebuvo užbaigtas sprendimo priėmimo dieną, tame sprendime nenagrinėjamas. Iš jo rezoliucinės dalies ir konstatuojamųjų dalių matyti, kad sprendime nagrinėtas tik pirmasis etapas, t. y. problemos, susijusios su *HCz* turto perdavimu (*asset deal*).

114 Be to, pagal nusistovėjusią teismų praktiką, kai nagrinėjamas ieškinys dėl panaikinimo, ginčijamo akto teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į faktines ir teisines aplinkybes, egzistavusias to teisės akto priėmimo dieną (žr. 1979 m. vasario 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, 15/76 ir 16/76, Rink. p. 321, 7 punktą ir šio sprendimo 109 punkte minėto sprendimo *SMI* 39 punktą bei jame nurodytą teismų praktiką).

115 Taigi tą dieną, kai buvo priimtas sprendimas, t. y. 2005 m. liepos 5 d., *HCz* dar buvo *MH* ir *MH Plus* savininkė, nes pardavimas *ISD* įvyko tik 2005 m. rugsėjo 30 dieną. Šis vėliau įvykęs *MH* pardavimas *ISD* neturi poveikio sprendimo teisėtumui. Iš tikrųjų dėl po sprendimo priėmimo atsitikusių įvykių tas sprendimas negali tapti neteisėtas atgaline data. Todėl šis pagrindas nereikšmingas, nes ieškovės ginčija sandorį, kuris sprendime nebuvo vertintas.

116 Darytina išvada, kad ieškovių *ISD* ir *IUD* argumentai, susiję su šio sprendimo 106 punkte minėtu sprendimu *Banks* ir 109 punkte minėtais sprendimais *SMI* ir *CDA Datenträger Albrechts prieš Komisiją*, šioje byloje yra visiškai nesvarbūs. Sprendime *Banks* Teisingumo Teismas nagrinėjo galimybę prašyti sugrąžinti pagalbą pardavus įmonę gavėją. Vėlesniuose sprendimuose *SMI* ir *CDA Datenträger Albrechts prieš Komisiją* kalbama apie atvejus, kai, priešingai nei šioje byloje, pardavimas įvyko iki sprendimo, kuriuo nurodoma susigrąžinti pagalbą, priėmimo.

117 Priėmus sprendimą, kuriuo nurodoma susigrąžinti ginčijamą pagalbą, susigrąžinimo būdus, įskaitant ir klausimą, kokią bendros sumos dalį kiekviena solidariai atsakinga įmonė turi grąžinti, Lenkijos valdžios institucijos turi nustatyti būtent taikydamos tą sprendimą.

118 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pagrindas, susijęs su akivaizdžiomis faktinių aplinkybių vertinimo klaidomis, turi būti atmestas.

Dėl pagrindo, susijusio su teisės pateikti pastabas pažeidimu

— Šalių argumentai

119 Ieškovės *ISD* ir *IUD* teigia, kad nors Komisija žinojo apie aptariamus pagalbos atvejus, sprendime pradėti procedūrą apie ginčijamą pagalbą neužsimenama. Sprendime pradėti procedūrą išdėstyti keli susiję teisiniai aspektai, bet nenurodytas joks faktas, susijęs su ginčijama pagalba. Remdamasi tokia formuluote *IUD* negalėjo žinoti, kokia pagalba bus nagrinėjama. Todėl *IUD* negalėjo žinoti, kad ji turi pateikti pastabas apie aptariamus pagalbos atvejus. Taigi ji negalėjo pasinaudoti teise, kuri jai suteikta EB 88 straipsniu ir Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsniu.

120 Dublike ieškovės pripažįsta, kad Oficialiajame leidinyje paskelbtame raginime pateikti pastabas, be kita ko, nurodytas laikotarpis, su kuriuo susijusi tyrimo procedūra. Tačiau ši informacija buvo pateikta tik originalo kalba (lenkų) paskelbtame sprendime pradėti procedūrą, o ne santraukoje. *IUD* tikėjosi galėsianti susipažinti su sprendimu pradėti procedūrą perskaičiusi anglų kalba pateiktą santrauką.

121 Komisija ginčija šiuos argumentus. Ji teigia, kad tyrimo procedūros pradžios stadijoje atitinkamų faktinių aplinkybių teisinis vertinimas yra preliminarus, o sprendime pradėti procedūrą aiškiai nurodyta, kad jai kilo abejonių dėl kitos nuo 1997 m. *HCz* ir *HSCz* išmokėtos pagalbos egzistavimo.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

122 Iš tiesų sprendimo pradėti procedūrą santraukoje, kurioje *HCz* nurodoma kaip galima valstybės pagalbos gavėja, nei ginčijama pagalba, nei 1997–2003 m. laikotarpis nepaminėti.

123 Tačiau santraukoje negali būti nurodyta visa informacija, pateikta sprendime pradėti procedūrą. Be to, iš raginimo pateikti pastabas, kuris paskelbtas Oficialiajame leidinyje, aiškiai matyti, kad tik tekstas lenkų kalba yra autentiškas. Galiausiai sprendimas pradėti procedūrą yra skirtas Lenkijos Respublikai, kurios oficiali kalba yra lenkų. Todėl ieškovės negalėjo apsiriboti ir remdamosi vien santrauka anglų kalba susipažinti su sprendimu pradėti procedūrą. Ieškovės turėjo būti suinteresuotos pačios išsiversti šį sprendimą, jei, nepaisant to, kad *ISD* yra Lenkijos įmonė, tas sprendimas joms buvo nesuprantamas.

124 Kalbant apie patį sprendimą pradėti procedūrą, pažymėtina, jog teismų praktikoje nustatyta, kad EB 88 straipsnio 2 dalyje nurodytas tyrimo etapas yra skirtas Komisijai sudaryti sąlygas surinkti išsamią informaciją apie visus bylos duomenis (1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 38 punktas).

125 Remiantis Reglamento Nr. 659/1999 6 straipsnio 1 dalimi, sprendime pradėti procedūrą apibendrinami reikšmingi faktai ir teisės klausimai, pateikiamas Komisijos atliktas pasiūlytos priemonės „pirminis įvertinimas“ ir išdėstomos priežastys, dėl kurių kyla abejonių dėl pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka. Be to, šiuo sprendimu atitinkama valstybė narė ir kitos suinteresuotosios šalys raginamos pateikti pastabas.

126 Kaip matyti iš ką tik minėtos nuostatos formuluotės, Komisijos analizė yra preliminari. Tai reiškia, kad pranešime apie šios procedūros pradžią Komisija negali būti įpareigota pateikti galutinę nagrinėjamos pagalbos analizę. Vis dėlto tam, kad suinteresuotųjų asmenų teisė pateikti pastabas neprarastų prasmės, būtina, jog Komisija pakankamai apibrėžtų tyrimo ribas (2006 m. gegužės 31 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Kuwait Petroleum (Nyderlandai) prieš Komisiją*, T-354/99, Rink. p. II-1475, 85 punktas).

127 Tačiau sprendimo pradėti procedūrą, kurio tekstas lenkų kalba buvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje, 6, 32 ir 51 punktuose aiškiai nurodyta, kad Komisijai kilo abejonių dėl kelių pagalbų, išmokėtų *HCz* ir *HSCz* po 1997 metų. 6 punkte ji konstatuoja, kad „remiantis šiuo metu turima informacija, atrodo, jog *HCz* gavo kelias valstybės pagalbas nuo restruktūrizavimo laikotarpio pradžios 1997 metais“. 32 punkte ji patikslina, kad „šioje procedūroje turės būti nagrinėjama bet kokia pagalba, kuri buvo suteikta po 1997 m. sausio 1 dienos“. Todėl Lenkijos valdžios institucijų ji prašo „išsamios informacijos apie visos po 1997 m. Lenkijos (Respublikos) *HCz* skirtos valstybės pagalbos sumas ir jos skyrimą“ (51 punktas).

128 Nors sprendime pradėti procedūrą aiškiai neminima nei pagalba restruktūrizavimui, nei 19 699 452 PLN suma, iš jo formuluotės aiškiai matyti, kad Komisija pradeda išsamią procedūrą, kuri taikoma visai pagalbai, suteiktai *HCz* po 1997 metų.

129 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, jog sprendime pradėti procedūrą Komisija pakankamai aiškiai apibrėžė tyrimo apimtį, kad trečiosios suinteresuotosios šalys galėtų pateikti pastabas. Todėl šį pagrindą reikia atmesti.

Dėl pagrindo, susijusio su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu

— Šalių argumentai

130 Ieškovės *ISD* ir *IUD* pabrėžia, kad dėl to, jog sprendime pradėti procedūrą Komisija tiksliai nenurodė valstybės pagalbos, kurią ji reikalauja nutraukti sprendime, tas sprendimas taip pat yra neteisėtas, nes buvo pažeistas teisėtų lūkesčių apsaugos principas. Jos teigia, kad turėjo teisėtų lūkesčių, nes *IUD* tikėjosi, kad ginčijama pagalba bus laikoma sugrąžinta remiantis teismų praktika *Banks* byloje (žr. šio sprendimo 106 punktą) ir kad apie iki 2003 m. suteiktą pagalbą Komisijai buvo tinkamai pranešta.

131 Kitame pagrinde ieškovės papildomai teigia, kad Komisija joms sukėlė lūkesčių, jog *HCz* gauta pagalba nebus panaikinta. Net jei būtų nuspręsta, kad ginčijama pagalba yra neteisėta, šios bylos aplinkybės yra išimtinės. Iš tikrųjų po to, kai Komisija 2003 m. gegužės 26 d. pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo aiškinamajame memorandume pripažino, kad, pratęsus Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimą, atgaline data būtų įteisinta pagalba, kuri buvo neteisėtai suteikta įsigaliojus Europos susitarimui, ieškovės galėjo teisėtai tikėtis, kad Komisija nereikalaus sugrąžinti *HCz* gautą pagalbą. Jos teigia, kad nors apie ginčijamą pagalbą nebuvo pranešta pagal EB 87 ir 88 straipsnius, apie ją buvo „tinkamai paskelbta“ vadovaujantis atitinkamomis Protokolo Nr. 2 procedūromis.

132 Komisija ginčija šiuos argumentus ir teigia, kad šioje byloje ieškovės negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

133 Kalbant apie tariamą sprendimo pradėti procedūrą netikslumą, reikia atsižvelgti į ankstesnio pagrindo tyrimą, kuriame priminus, kad toks sprendimas yra tik preliminaraus pobūdžio, buvo nuspręsta, jog sprendime pradėti procedūrą Komisija vis dėlto pakankamai apibrėžė tyrimo sritį (žr. šio sprendimo 126–129 punktus). Todėl ieškovės negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu vien tik dėl to, kad sprendime pradėti procedūrą nėra aiškiai nurodyta ginčijama pagalba.

134 Kadangi ieškovės nurodo lūkesčius, kad ginčijama pagalba turėjo būti laikoma sugrąžinta, reikia konstatuoti, kad tokie lūkesčiai negali būti apsaugoti remiantis teisėtų lūkesčių apsaugos principu. Iš tikrųjų ieškovės Bendrijos aktu nebuvo nei skatinamos priimti sprendimą, kuris vėliau joms sukėlė neigiamų pasekmių (šiuo klausimu žr. 1988 m. balandžio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Mulder*, 120/86, Rink. p. 2321, 24 punktą), nei palankaus Bendrijos institucijos administracinio akto, kurį vėliau pastaroji atgaline data atšaukė, adresatės (šiuo klausimu žr. 1997 m. balandžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Compte prieš Parlamentą*, C-90/95 P, Rink. p. I-1999, 35 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką). Bet kuriuo atveju šio sprendimo 106 punkte minėtas sprendimas *Banks* neturi įtakos sprendimo teisėtumui (žr. šio sprendimo 116 punktą).

135 Kalbant apie tariamą neteisėtos pagalbos įteisinimą atgaline data, reikia priminti, kad įmonės pagalbos gavėjos gali turėti teisėtų lūkesčių dėl pagalbos įteisinimo iš esmės tik tuo atveju, jei pagalba suteikta laikantis EB 88 straipsnyje numatytos procedūros, ir kad rūpestingas ūkio subjektas įprastai privalo gebėti įsitikinti, kad tos procedūros buvo laikytasi (1997 m. kovo 20 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Alcan Deutschland*, C-24/95, Rink. p. I-1591, 25 punktas).

136 Šioje byloje yra aišku, kad nebuvo jokio pranešimo apie ginčijamą pagalbą. Iš tikrųjų ginčijama pagalba buvo suteikta tuo metu, kai Lenkijos Respublika dar nebuvo Europos Sąjungos narė. Todėl pranešti apie ją pagal EB 88 straipsnyje nustatytą procedūrą buvo neįmanoma.

137 Ieškovės teigia, kad apie ginčijamą pagalba buvo „tinkamai pranešta“ pagal atitinkamas Protokole Nr. 2 nurodytas procedūras. Šiuo atveju Pirmosios instancijos teismas primena, kad Protokolo Nr. 2 8 punkte nustatytas bendras draudimas teikti bet kokią valstybės pagalbą, išskyrus nukrypti leidžiančias nuostatas pagal EAPB sutartį. Tame straipsnyje „EAPB plieno“ gaminiams taip pat numatyta pagalbai restruktūrizavimui taikoma nukrypti leidžianti nuostata, kuriai vis dėlto taikomos tam tikros sąlygos ir procedūros.

138 Tačiau dėl šių procedūrų ieškovėms negalėjo kilti teisėtų lūkesčių. Iš tikrųjų teiginiu, kad apie ginčijamą pagalbą buvo „tinkamai pranešta“ pagal Protokolo Nr. 2 procedūras, ieškovės daro nuorodą į Sprendimą 2003/588. Tame sprendime Taryba konstatavo, kad 2003 m. balandžio 4 d. Lenkijos Respublikos Komisijai pateikta restruktūrizavimo programa ir verslo planai atitinka Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalies reikalavimus. Todėl reikia konstatuoti, kad *HCz* verslo planas Komisijai nebuvo pateiktas. Taigi jam netaikomas Sprendime 2003/588 nurodytas patvirtinimas.

139 Kalbant apie minėto Komisijos pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo aiškinamąjį memorandumą, kuriame pasakyta, kad Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos galiojimo pratęsimas reikštų, jog atgaline data įteisinama visa pagalba, kuri buvo neteisėtai suteikta įsigaliojus Europos susitarimui, reikia konstatuoti, kad tokių nuostatų nėra galutiniame Tarybos priimtame teisės akte. Taigi paprasčiausias Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos sprendimo negalėjo ieškovėms sukelti teisėtų lūkesčių.

140 Todėl pagrindas, susijęs su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu, turi būti atmestas.

Dėl pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio pažeidimu

— Šalių argumentai

141 Ieškovės primena, kad Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog Komisija nereikalauja susigrąžinti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui. Taigi sprendimu Komisija pažeidė teisėtų lūkesčių apsaugos principą, teisinio saugumo principą ir vienodo požiūrio principą.

142 Kalbėdamos, visų pirma, apie teisėtų lūkesčių apsaugos principą, ieškovės pateikia šio sprendimo 131 punkte išdėstytus argumentus.

143 Antra, kalbėdamos apie teisinio saugumo principą, ieškovės teigia, kad jis draudžia institucijai reikalauti nutraukti pagalbą, jeigu apie ją buvo pranešta pagal nacionalinę plieno pramonės restruktūrizavimo programą, ir kad kita institucija, pirmosios siūlymu, priėmė sprendimą, kuriame pripažįstama, jog ta programa atitinka Bendrijos teisę.

144 Trečia, kalbėdamos apie vienodo požiūrio principą, ieškovės teigia, kad Komisija taikė visiškai skirtingą požiūrį dviem asmenų kategorijoms, kurių teisinė ir faktinė padėtis iš

esmės nesiskyrė, t. y. pirma, Protokolo Nr. 8 1 priede išvardytos įmonės ir, antra, ūkio subjektas, kuris perėmė *HCz*, ir nurodė Lenkijos Respublikai susigrąžinti *HCz* suteiktą pagalbą, o 1 priede išvardytoms įmonėms suteikta pagalba buvo pripažinta suderinama su Sutartimi.

145 Komisija ginčija šiuos argumentus ir, be kita ko, nurodo, kad Bendrijos ar Lenkijos valdžios institucijos niekada nebuvo patvirtinusios ginčijamos pagalbos pagal Protokolo Nr. 2 8 straipsnio 4 dalį.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

146 Šiame pagrinde ieškovės nurodo, kad buvo pažeisti teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio saugumo ir vienodo požiūrio principai, kurie yra bendrieji Bendrijos teisės principai pagal Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnį.

147 Kalbant, pirma, apie tariamą teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimą, reikia daryti nuorodą į išvadą, prie kurios buvo prieita šiuos argumentus išnagrinėjus analizuojant ankstesnį pagrindą (šio sprendimo 140 punktas).

148 Antra, kalbant apie tariamą teisinio saugumo principo pažeidimą, pažymėtina, kad toks kaltinimas, atsižvelgiant į ankstesnius samprotavimus, taip pat nepagrįstas. Kaip buvo įrodyta pirmiau, Komisijos veiksmai neprieštarauja Sprendimui 2003/588, nes jis netaikomas *HCz* verslo planui. Be to, žinoma, kad Protokolo Nr. 8 1 priede išvardyti subjektai, kuriems leidžiama gauti valstybės pagalbą, ir kad *HCz* tame sąraše nėra.

149 Kalbant, trečia, apie tariamą vienodo požiūrio principo pažeidimą, reikia pasakyti, kad būtent dėl to, jog *HCz* nenurodyta tarp įmonių gavėjų, jai taikomas skirtingas požiūris. Kadangi Protokole Nr. 8 numatytas skirtingo požiūrio taikymas įmonėms gavėjoms ir įmonėms, kurios neišvardytos minėto protokolo 1 priede, reikia pažymėti, kad šis protokolas, kaip pirminės teisės šaltinis, yra EB sutarties dalis.

150 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad pagrindas, susijęs su reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio pažeidimu, turi būti atmestas.

Dėl pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 794/2004 pažeidimu

— Šalių argumentai

151 Ieškovės mano, kad tuo atveju, jei Pirmosios instancijos teismas nuspręstų, jog pirmiau išdėstyti pagrindai dėl panaikinimo yra nepagrįsti, vis tiek reikėtų panaikinti sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą, susijusią su mokėtinų palūkanų apskaičiavimu. Iš tikrųjų Komisija, pirma, reikalaudama mokėti sudėtines palūkanas ir, antra, nustatydama bazinę palūkanų normą, kuri visiškai skiriasi nuo Lenkijos rinkos realijų 1997–2004 m., neatsižvelgė į Reglamento Nr. 794/2004 9 ir 11 straipsnių tikslą, t. y. atkurti padėtį, buvusią iki neteisėtos pagalbos suteikimo (*status quo ante*).

152 Pirma, ieškovės teigia, kad pagal Lenkijos teisę palūkanos skaičiuojamos tik nuo mokestinių įsiskolinimų sumos, o mokesčių įstatymuose nenumatytas palūkanų skaičiavimas nuo palūkanų už tuos įsiskolinimus. Todėl įmonės gavėjos atsidurtų ne tokioje pačioje, o daug nepalankesnėje padėtyje, nei buvo prieš suteikiant pagalbą.

153 Antra, ieškovės teigia, kad, kaip nurodyta prie šio ieškinio A priedo pridėtoje nuomonėje, 1997–2004 m. buvo labai retas atvejis, kad įmonės gautų ilgalaikio išorės kapitalo (5 metams ir ilgiau), naudodamos PLN nominuotas obligacijas ir bankų paskolas. Įmonės mieliau ėmė paskolas užsienio valiutomis, o ne vietos valiuta, o „vyraujanti užsienio valiuta“ šiomis aplinkybėmis buvo Amerikos doleris (USD).

154 Norėdama taikyti Lenkijos iždo obligacijoms taikomą palūkanų normą, Komisija nenaudojo normos, teisingai atspindinčios pranašumą, kuriuo pasinaudojo *HCz.* Atvirkščiai, iždo obligacijų palūkanų normų poveikis yra tas, kad šis pranašumas pervertinamas, ir grąžindamos palūkanas įmonės gavėjos atidurtų mažiau palankioje padėtyje *status quo ante* atžvilgiu. Faktiškai galutinė norma turėtų būti 4,24–7,51 %, o Komisija siūloma norma svyruoja nuo 5,50 iki 19,70 %. Panaikinęs sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrąją pastraipą Pirmosios instancijos teismas klausimą dėl palūkanų turėtų perduoti Komisijai, kad ši priimtų naują sprendimą, remdamasi šio ieškinio A priedu. Ieškovės daro išvadą apibendrindamos minėtame A priede aprašytą apskaičiavimo procedūrą ir pateikia 1997–2006 m. rezultatus.

155 Komisija neigia šiuo argumentus.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

156 Paskutinis ieškovių pateiktas pagrindas yra susijęs su ginčijamai pagalbai grąžinti taikoma palūkanų norma. Šiomis aplinkybėmis ieškovės ginčija ne tik sprendimą, bet ir 2006 m. birželio 7 d. laišką, kuriame Komisija nustatė šią normą.

157 Kalbant apie sprendimą, reikia konstatuoti, kad 3 straipsnio 2 dalies antrojoje pastraipoje Komisija tik nurodo, kad į susigrąžintiną sumą įskaičiuojamos palūkanos nuo datos, kurią ginčijama pagalba *HCz* buvo suteikta, iki jos susigrąžinimo datos ir kad palūkanos skaičiuojamos remiantis Reglamento Nr. 794/2004 V skyriaus nuostatomis. Kadangi ieškovės ginčija ginčijamai pagalbai susigrąžinti taikomą palūkanų normą, jų pateiktas pagrindas yra netinkamas, nes ši norma nenurodyta nei sprendimo rezoliucinėje dalyje, nei konstatuojamosiose dalyse.

158 Be to, reikia pasakyti, kad sprendimo 147 konstatuojamojoje dalyje Komisija aiškiai pripažino, jog penkerių metų tarpbankinė apsikeitimo sandorių palūkanų norma Lenkijai nebuvo taikoma ginčijamos pagalbos suteikimo laikotarpiu, todėl jai susigrąžinti taikytina palūkanų norma, remiantis Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalimi, turėtų būti skaičiuojama remiantis turima palūkanų norma, kurią reikia laikyti tinkama tam laikotarpiui.

159 Kadangi ieškovės ginčija sprendime nurodytą palūkanų skaičiavimo metodą, reikia pasakyti, kad sprendimo 3 straipsnio 2 dalies antrojoje pastraipoje išdėstyti teiginiai yra tik deklaratyvaus pobūdžio, nes juose daroma nuoroda į atitinkamas Reglamento Nr. 794/2004 V skyriaus nuostatas. Palūkanų apskaičiavimo metodas yra nustatytas pačiame Reglamente Nr. 794/2004. Tačiau ieškovė nepateikia prieštaravimo dėl šio reglamento teisėtumo.

160 Kalbėdamos apie 2006 m. birželio 7 d. laišką, kuriame Komisija nustatė ginčijamai pagalbai susigrąžinti taikytiną palūkanų normą, ieškovės iš esmės pažymi, kad Komisijos pasirinkta bazinė palūkanų norma yra visiškai svetima tuometinei Lenkijos rinkos realybei ir kad palūkanos neturi būti skaičiuojamos taikant sudėtinių palūkanų metodą.

161 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad šie kaltinimai nėra pagrįsti.

162 Iš tikrųjų, kalbant apie palūkanų normos nustatymo metodą, Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalyje tik nustatyta, kad susigrąžinamai pagalbai taikytina palūkanų norma turi būti nustatoma „glaudžiai bendradarbiaujant“ su atitinkama valstybe nare.

163 Taigi iš Komisijos ir Lenkijos valdžios institucijų susirašinėjimo, kurį ji pateikė Pirmosios instancijos teismui atsakydama į šio klausimą, galima spręsti, kad ginčijamai pagalbai susigrąžinti taikytinos palūkanų normos nustatymas faktiškai vyko „glaudžiai bendradarbiaujant“ su Lenkijos Respublika. Iš tikrųjų 2006 m. kovo 13 d. laiške Lenkijos valdžios institucijos pasiūlė pagalbos susigrąžinimui taikyti atitinkamai penkerių ir dešimties metų iždo obligacijų palūkanas. Atsižvelgdamos į tuometinę Lenkijos kapitalo rinkų, kurioms buvo būdingos didelės, tačiau greitai mažėjančios palūkanos, padėtį, jos paprašė, kad ši norma būtų perskaičiuojama kasmet ir kad palūkanos nebūtų skaičiuojamos sudėtiniu pagrindu.

164 Komisija priėmė daugumą šių pasiūlymų. Tačiau ji nusprendė, kad, siekiant nuoseklumo, užuot taikius dvi skirtingas palūkanų normas, reikia taikyti tik penkerių metų obligacijų palūkanų normą visu 1997–2004 m. laikotarpiu. Nustatydama taikytiną palūkanų normą pagal Reglamento Nr. 794/2004 9 straipsnio 4 dalį Komisija vis dėlto turėjo tam tikrą diskreciją. Ieškovės net neginčijo vienos palūkanų normos nustatymo.

165 Kalbant apie palūkanų taikymo metodą ir visų pirma apie palūkanų skaičiavimą sudėtiniu pagrindu, pažymėtina, kad Komisija tikrai atmetė Lenkijos Respublikos argumentą. Tačiau Reglamento Nr. 794/2004 11 straipsnio 2 dalyje aiškiai pasakyta, kad palūkanų norma taikoma pagrindinei sumai ir susikaupusioms palūkanoms iki tos dienos, kai pagalba bus susigrąžinta, ir kad nuo susikaupusių palūkanų ankstesniaisiais metais skaičiuojamos palūkanos kiekvienais vėlesniaisiais metais. Be to, Reglamento Nr. 794/2004 13 straipsnyje nustatyta, kad 9 ir 11 straipsniai taikomi bet kuriam sprendimui dėl susigrąžinimo, apie kurį pranešama po šio reglamento įsigaliojimo. Kadangi Reglamentas Nr. 794/2004 įsigaliojo 2004 m. gegužę, jis buvo taikytinas ir priimant sprendimą, todėl Komisija privalėjo reikalauti, kad palūkanos būtų skaičiuojamos sudėtiniu pagrindu.

166 Tokiomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad Lenkijos valdžios institucijos pasiūlė ginčytiną bazinę palūkanų normą, negalima nuspręsti, kad Komisija nesilaikė pareigos glaudžiai bendradarbiaujant su Lenkijos Respublika nustatyti palūkanų normą ginčijamai pagalbai susigrąžinti, kad ji padarė akivaizdžią vertinimo klaidą arba kad neteisingai pritaikė minėtą palūkanų normą sudėtiniu pagrindu.

167 Todėl pagrindas, susijęs su Reglamento Nr. 794/2004 pažeidimu, turi būti atmestas.

168 Kadangi buvo atmesti visi ieškovės nurodyti ieškinio pagrindai, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

169 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovės pralaimėjo bylą, jos turi padengti bylinėjimosi išlaidas pagal Komisijos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (aštuntoji kolegija)

nusprendžia:

1. **Atmesti ieškinius.**

2. **Priteisti iš *ISD Polska sp. z o.o.* ir *Industrial Union of Donbass Corp.* bylinėjimosi išlaidas.**

Martins Ribeiro Papasavvas Dittrich

Paskelbta 2009 m. liepos 1 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Teisinis pagrindas . . . . . II - 2192

Faktinės bylos aplinkybės . . . . . II - 2200

Procesas ir šalių reikalavimai . . . . . II - 2205

Dėl teisės . . . . . II - 2208

Dėl ieškinių priimtinumo . . . . . II - 2208

Dėl teisės pareikšti ieškinį . . . . . II - 2208

— Šalių argumentai . . . . . II - 2208

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2210

Dėl vėlavimo pateikti ieškinius . . . . . II - 2212

— Šalių argumentai . . . . . II - 2212

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2214

Dėl ieškinio dėl 2006 m. birželio 7 d. laiško priimtinumo . . . . . II - 2215

— Šalių argumentai . . . . . II - 2215

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2217

Dėl trečio, ketvirto ir šešto reikalavimų priimtinumo . . . . . II - 2219

Šalių argumentai . . . . . II - 2219

Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2220

Dėl esmės . . . . . II - 2221

Dėl pagrindo, susijusio su Protokolo Nr. 8 pažeidimu . . . . . II - 2221

— Šalių argumentai . . . . . II - 2221

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2223

Dėl pagrindo, susijusio su akivaizdžiomis vertinimo klaidomis . . . . . II - 2227

— Šalių argumentai . . . . . II - 2227

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2229

Dėl pagrindo, susijusio su teisės pateikti pastabas pažeidimu . . . . . II - 2231

— Šalių argumentai . . . . . II - 2231

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2232

Dėl pagrindo, susijusio su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu . . . . . II - 2234

— Šalių argumentai . . . . . II - 2234

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2235

Dėl pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio pažeidimu . . . . . II - 2237

— Šalių argumentai . . . . . II - 2237

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2238

Dėl pagrindo, susijusio su Reglamento Nr. 794/2004 pažeidimu . . . . . II - 2239

— Šalių argumentai . . . . . II - 2239

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas . . . . . II - 2241

Dėl bylinėjimosi išlaidų . . . . . II - 2244